

Polisi Amddiffyn Plant Ysgol WAUNFAWR

Rhagarweiniad

1.1 Mae Ysgol Waunfawr yn cydnabod yn llawn y cyfraniad y mae'n ei wneud i amddiffyn plant.

Mae tair prif elfen yn ein polisi:-

- a. atal drwy'r addysgu a'r cymorth bugeiliol sy'n cael ei gynnig i ddisgyblion;
  - b. gweithdrefnau ar gyfer adnabod achosion neu amheuon o gam-drin ac adrodd arnynt. Oherwydd ein cysylltiad beunyddiol â phlant, mae staff yr ysgol mewn sefyllfa dda i sylwi ar unrhyw arwyddion allanol o gam-drin; a
  - c. chefnogi disgyblion a allai fod wedi cael eu cam-drin.
- 1.2 Mae ein polisi'n berthnasol i'r holl staff a gwirfoddolwyr sy'n gweithio yn yr ysgol, ac i'r bwrdd rheoli. Efallai mai cynorthwyr cymorth dysgu, goruchwylwyr canol dydd, gofawyr yn ogystal ag athrawon, fydd y bobl gyntaf y mae plentyn yn datgelu gwybodaeth iddynt.

Atal

2.1 Rydym yn cydnabod bod hunanwerth uchel, hyder, ffrindiau cefnogol a llinellau cyfathrebu da rhwng disgyblion ac oedolyn y gallant ymddiried ynddo yn helpu i ddiogelu disgyblion.

Felly bydd yr ysgol:-

- a. yn sefydlu a chynnal ethos lle mae'r plant yn teimlo'n ddiogel ac yn cael eu hannog i siarad, a lle'r ydym yn gwrandao arnynt;
- b. yn sicrhau bod y plant yn gwybod bod oedolion yn yr ysgol y medrant fynd atynt os ydynt yn poeni neu mewn trafferthion;
- c. yn cynnwys, yn y cwricwlwm, weithgareddau a chyfleoedd Addysg Personol a Chymdeithasol i roi i'r plant y sgiliau angenrheidiol i ddiogelu eu hunain rhag cael eu cam-drin ac i wybod at bwy i droi am gymorth; ac
- d. yn cynnwys, yn y cwricwlwm, ddeunydd i helpu plant i ddatblygu agweddau realistig at gyfrifoldebau bywyd fel oedolyn, yn enwedig o ran sgiliau gofal plant a magu plant.

Gweithdrefnau

3.1 Byddwn yn glynu at Weithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan sydd wedi cael eu cadarnhau gan y Bwrdd Diogelu Plant Lleol.

3.2 Bydd yr ysgol yn:-

- a. sicrhau bod ganddi uwch aelod o staff dynodedig sydd wedi derbyn yr hyfforddiant priodol;
- b. cydnabod rôl y person dynodedig ac yn trefnu cymorth a hyfforddiant. Efallai y bydd ysgolion eisiau sôn am yr hyfforddiant ychwanegol sy'n cael ei gyflawni gan eu person dynodedig;
- c. sicrhau bod pob aelod o staff a phob llywodraethwr yn gwybod:-
- enw'r person dynodedig a'i rôl;

- bod ganddynt gyfrifoldeb fel unigolion dros gyfeirio pryderon amddiffyn plant drwy ddefnyddio'r sianelau iawn ac o fewn y terfynau amser y cytunwyd arnynt â'r Bwrdd Lleol Diogelu Plant; a
  - sut i weithredu ar y pryderon hynny os nad yw'r person dynodedig ar gael.
- d. sicrhau bod aelodau staff yn ymwybodol o'r angen i fod yn effro i arwyddion o gam-drin ac yn gwybod sut i ymateb i ddisgybl a all ddatgelu camdriniaeth;
  - e. sicrhau bod rhieni'n deall y cyfrifoldeb sydd gan yr ysgol a'r staff dros amddiffyn plant drwy nodi ei hymrwymiaid ym mhrosbectws yr ysgol;
  - f. darparu hyfforddiant i'r holl staff fel eu bod yn gwybod:-
    - i. beth yw eu cyfrifoldebau personol;
    - ii. beth yw'r gweithdrefnau lleol y cytunwyd arnynt;
    - iii. bod angen bod yn effro i adnabod achosion o gam-drin; a
    - iv. sut i gefnogi plentyn sy'n datgelu camdriniaeth.
  - g. hysbysu'r tîm gwasanaethau cymdeithasol lleol os:-
    - bydd disgybl ar y gofrestr amddiffyn yn cael ei wahardd naill ai am dymor penodol neu'n barhaol; ac
    - os yw disgybl sydd ar y gofrestr amddiffyn plant yn absennol o'r ysgol heb eglurhad am fwy na dau ddiwrnod (neu am ddiwrnod yn dilyn penwythnos);
  - h. gweithio i ddatblygu cysylltiadau effeithiol ag asiantaethau perthnasol ac yn cydweithredu, fel bo angen, â'u hymholiadau i faterion amddiffyn plant, gan gynnwys mynychu'r adolygiad cychwynnol a grwpiau craidd a chynadleddau amddiffyn plant a chyflwyno adroddiadau ysgrifenedig i'r cynadleddau;
  - i. cadw cofnodion ysgrifenedig o bryderon am blant (gan nodi'r dyddiad, y digwyddiad a pha gamau a gymerwyd), hyd yn oed lle nad oes angen cyfeirio'r mater i'r gwasanaethau cymdeithasol yn syth;
  - j. sicrhau bod yr holl gofnodion yn cael eu cadw'n ddiogel a than glo;
  - k. cadw at y gweithdrefnau a nodir yng nghylchlythyr cyfarwyddyd Llywodraeth Cynulliad Cymru;
  - l. sicrhau y llunnir gweithdrefnau recriwtio a dewis yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cynulliad Cymru yn y cylchlythyr 34/2002 "Amddiffyn Plant: Atal Pobl Anaddas rhag Gweithio gyda Phlant a Phobl Ifanc yn y Gwasanaeth Addysg"; a
  - m. dynodi llywodraethwr amddiffyn plant i oruchwylio polisi ac arferion amddiffyn plant yr ysgol.

Cefnogi'r Disgybl Sydd Mewn Perygl

- 4.1 Rydym yn cydnabod y gallai plant sydd mewn perygl, sy'n wynebu camdriniaeth neu sy'n dyst i drais, gael eu heffeithio'n drom gan hyn.
- 4.2 Efallai mai'r ysgol yw'r unig elfen sefydlog, ddiogel a sicr ym mywydau plant sydd mewn perygl. Er hynny, pan fyddant yn yr ysgol mae eu hymddygiad yn gallu bod yn herfeiddiol ac anystywallt, neu gallant fynd i'w cragen.

4.3 Bydd yr ysgol yn ceisio cefnogi'r disgybl drwy:-

- a. gynnwys pethau yn y cwricwlwm sy'n annog hunanwerth a hunan-gymhelliad (gweler adran 2 ar Atal);
- b. ethos yr ysgol yn:-
  - i. hyrwyddo amgylchedd cadarnhaol, cefnogol a diogel; ac yn
  - ii. rhoi ymdeimlad o werth i ddisgyblion (gweler adran 2 ar Atal);
- c. un o amcanion polisi ymddygiad yr ysgol yw cefnogi disgyblion agored i niwed yn yr ysgol. Bydd pob aelod o staff yn cytuno ar ddull cyson o weithredu sy'n canolbwyntio ar ymddygiad y plentyn sydd wedi tramgwyddo ond heb niweidio hunanwerth y disgybl. Bydd yr ysgol yn ceisio sicrhau bod y disgybl yn gwybod bod rhai mathau o ymddygiad yn annerbyniol, ond ei bod hi neu ef yn cael eu gwerthfawrogi ac nad ydynt i'w beio am unrhyw gam-drin sydd wedi digwydd;
- d. cael cyswllt cyson ag asiantaethau eraill sy'n cefnogi'r myfyriwr, fel y Gwasanaethau Cymdeithasol, y Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc, y Gwasanaeth Seicoleg Addysg, y Gwasanaethau Cymorth Ymddygiad a'r Gwasanaeth Lles Addysg; a thrwy. cadw cofnodion a hysbysu'r Gwasanaethau Cymdeithasol cyn gynted ag y mae unrhyw bryder yn ailgodi.

4.4 Pan fydd disgybl ar y gofrestr amddiffyn plant yn symudo'r ysgol, byddwn yn trosglwyddo'r wybodaeth i'r ysgol newydd ar unwaith ac yn hysbysu'r Gwasanaethau Cymdeithasol.

Bwlio

4.5 Mae ein polisi ar fwlio wedi'i nodi yn (dogfen ar wahân/polisi ymddygiad yr ysgol) ac mae'n cael ei adolygu'n flynyddol gan y corff llywodraethu.

Ymyrryd yn Gorfforol

4.6 Mae ein polisi ar ymyrryd yn gorfforol wedi'i nodi yn (dogfen ar wahân) ac mae'n cael ei adolygu'n flynyddol gan y corff llywodraethu.

Plant gyda Datganiadau Anghenion Addysgol Arbennig

4.7 Rydym yn cydnabod yn ystadegol mai plant gydag anableddau ac anawsterau ymddygiad yw'r rhai sydd fwyaf agored i gael eu cam-drin. Mae angen i staff yr ysgol sy'n delio â phlant gydag anableddau difrifol a lluosog, nam ar y synhwyrâu a/neu broblemau ymddygiad ac emosiynol, fod yn arbennig o sensitif i arwyddion gam-drin.